

Kenegedo: "Facing"

Genesis 2:18

**Stef Schagen
(M.Div)**

Kenegedo: “Facing”

Genesis 2:18

Misschien wel één van de allermooiste teksten over het huwelijk in de bijbel is gelijk de allereerste tekst erover in Genesis, Genesis 2:18. Het is ook gelijk een voorbeeld van Hebreeuwse diepgang als je weet hoe God het in gedachten had toen Hij de vrouw bedacht om met Adam een huwelijk aan te gaan als elkaars metgezellen.

Dat het huwelijk een verbond is, vertelt **Maleachi 2:14**: een “verbond met de vrouw van je jeugd”, een “wettig verbond”:

וְהָיָה חֻבְרְתָּךְ וְאִשְׁתְּ בְרִיתְךָ

Van links naar rechts lees je: “En zij is je metgezel en de vrouw van je verbond”. De NIB, de Engelse NIV heeft dan ook: ^{NIB} **Malachi 2:14** You ask, "Why?" It is because the LORD is acting as the witness between you and the wife of your youth, because you have broken faith with her, though she is your partner, the wife of your marriage covenant.

Genesis 2:18 geeft weer hoe de relatie in het huwelijksverbond werkt.

A. Hoe is Genesis 2:18 in de verschillende teksten vertaald?

- a. De NBG zegt het zo: ^{NBG} **Genesis 2:18** En de HERE God zeide: Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken, *die bij hem past*.
- b. De Lutherse Vertaling heeft: ^{LUV} **Genesis 2:18** En God de Heer sprak: Het is niet goed, dat de mens alléén zij: Ik wil hem ene hulpe maken, *die om en bij hem zij*.
- c. De Statenvertaling: ^{SVV} **Genesis 2:18** Ook had de HEERE God gesproken: Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, *die als tegen hem over zij*.
- d. De prachtige en aan de grondtekst recht doende NET Bible: ^{NET} **Genesis 2:18** The LORD God said, "It is not good for the man to be alone. *I will make a companion for him who corresponds to him.*"

- e. De NIRV: ^{NIRV} **Genesis 2:18** The LORD God said, "It is not good for the man to be alone. I will make a helper who is just right for him."
- f. In het Hebreeuws staat er dit: ^{HEB} **Genesis 2:18** En Hij zei, de Here God, niet goed te zijn de mens alleen (leeg) Ik maak voor hem een hulp *als tegenover hem (facing)*.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ

- g. De Septuagint (LXX), de gezaghebbende Griekse vertaling van de Hebreeuwse grondtekst van de Tenach rond 300 voor Christus: ^{BGT} **Genesis 2:18** καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν

κατ' αὐτόν zou je kunnen vertalen met "tegenover hem". Overigens heeft het God in het meervoud zoals in Genesis 1:26 "Laten Wij/Laat Ons"; hier Wij zouden kunnen maken.

B. Hebreeuws: "kenegedo"

De expressie die in het rood staat is er een om over na te denken. Er staat:

כְּנֶגְדּוֹ

Kenegedo staat er (van rechts naar links lezen). Letterlijk vertaald is dat: "(een hulp) als tegenover hem", "facing". Je kunt het vertalen met "die bij hem past" of met "who corresponds to him", maar de Statenvertaling vertaalt het Hebreeuws: "als tegen hem over". Het betekent letterlijk "facing".

Een paar dingen vallen op:

1. De vrouw wordt een hulp genoemd.

Misschien dat je als man nu gelijk denkt: Oh, dat komt me goed uit. Ik kan nog wel iemand in het huishouden gebruiken, een huishoudhulp! Zoiets van: En God schiep de mens en zie het was goed. Daarna schiep Hij de vrouw en zie het wasgoed. 😊 Maar dat is niet wat er staat. 😊 De vrouw is geen huis-tuin-keuken-hulp en ook niet in de zin van "het enige recht van de vrouw is het aanrecht". Sinds de jaren 50 is daar wel het kiesrecht bij

gekomen overigens. ☺ Punt was dat de vrouw toen alleen nog op een man kon stemmen. ☹

In Spreuken 31:10 lijkt het dat de vertalers van de NBG-vertaling (1951 inderdaad) die gedachte nog wel aanhingen, toen zij het Hebreeuwse אִשֶׁת-חַיִל “eshet chayil”, vrouw van power, vrouw van heldhaftigheid, vrouw van deugd, vertaalden met “degelijke huisvrouw”. De Leidse vertaling maakt daar “degelijke vrouw” van, en Luther vertaalde het met “deugdelijke vrouw”. Degelijk, deugdelijk, het staat er niet zo.

Het woord “hulp” in Genesis 2:18, “ezer”, עֲזָרָה wordt overigens in de Schrift gebruikt voor God Zelf als de Hulp van Israël en van mensen (Gen.18:4, Richt.5:24, Ps.33:20, 46:2, etc.). God kan onmogelijk voor ons karretje worden gespannen, maar Hij is Israëls Hulp en Companion, Metgezel.

2. Zij is gemaakt “als tegenover hem”; letterlijk: “facing”.

Dat geeft een prachtig beeld.

(a) Het is niet ‘de vrouw achter de man’ en ook niet ‘de man achter de vrouw’ maar “facing each other”.

Hoewel vaak achter iedere krachtige man een dienende vrouw staat, zou dat ook andersom moeten zijn: achter iedere bloeiende vrouw staat een dienende man die zijn hele leven aflegt voor haar, zoals Jezus voor Zijn Bruid aan het Kruis ging (om haar te kopen en te reinigen). In Efeziërs 5:21-29 heeft Paulus het erover dat de vrouw zich onderdanig aan haar man moet opstellen (vers 22-24), maar daarna gaat de rest van het stuk over de dienende houding, tot in de dood, van de man die haar liefheeft als zijn eigen lichaam, zoals Christus Zijn bruid liefheeft, haar koestert, Zijn eigen Lichaam (vers 5:23, Col.1:18, Efz.5:25-29).

Toch laat “kenegedo” iets anders zien: als tegenover hem, facing. Het is samen in intieme relatie, met oog voor elkaar, voor de ander.

(b) Wanneer man en vrouw tegenover elkaar staan, facing each other, dan zien zij elkaar, en dan valt *de ander* op.

Je kijkt naar de ander. Wat zie je? Ga je helemaal op in haar schoonheid en talent? In het zijne? Zie je God in de ander? Zie je de ander voor wie hij of zij

werkelijk is? Belangrijk: Zie je de ander zijn/haar behoeften? Hoor je de ander? Ken je de ander? Merk je de ander zijn/haar wensen? Wat de ander voor ogen heeft? Het kenegedo is gericht op de ander-bewustzijn.

Heb je het nodig om met God aan jezelf te werken zodat je er voor de ander kunt zijn?

(c) Wanneer je de schoonheid van de ander ziet, de persoon, dan vergeet je jezelf.

Dan raak je geboeid, gekluisterd, in de ban van de ander. Als je allebei oog hebt voor de ander en de ander voor laat gaan, dan kom je beide aan je trekken. Dan is er zorg voor jullie beiden maar vanuit een ander vertrekpunt: de ander gaat voor. En als je dat allebei doet, de ander voor laat gaan, dan is er geen ik-gerichtheid maar ander-gerichtheid terwijl je toch beide vol gezien en voorzien wordt.

(d) Wanneer je de ander ziet is het huwelijk niet een plaats waar je de ander gebruikt maar waar je je aan de ander weggeeft. Dat doe je in vertrouwen en overgave omdat je de ander leert kennen door op de ander gericht te zijn.

Heb je dat vertrouwen? Kun je je weggeven? Ken je de ander goed genoeg?

(e) Je partner tegenover je ziet wat er achter je is en heeft een aanvullend Perspectief; zij/hij ziet iets dat jij niet ziet.

Je hebt de ander nodig want de ander ziet andere dingen dan jij vanuit de positie waar hij/zij staat. De ander ziet ook het gevaar achter je dat jij niet ziet. Dat vraagt om een goed gesprek en luisteren naar elkaar.

3. Dit is waar het in Genesis 3, een paar verzen later al, misging.

Waar was Adam toen de slang op Eva af ging en haar misleidde en verwarde over een opdracht die Adam van God had ontvangen? Waarom greep Adam niet in? Hij moet het gevaar hebben gezien want hij stond bij haar, blijkt uit de tekst. We zullen het nooit weten omdat wij er niet bij waren. Maar Adam had haar kunnen beschermen, en de slang gelijk de kop af kunnen hakken? Zo zijn partners in het huwelijk er om elkaar te beschermen en aanvullen met perspectieven.

Maar Adam gaf zijn vrouw de schuld van de problemen in plaats van zelf verantwoordelijkheid te nemen en Eva gaf daarna de schuld aan de slang (3:12-13). Blameshifting is een product van de zondeval maar een goddelijke houding is verantwoordelijkheid nemen. Jezus riep iedereen dan ook op om eerst de balk bij jezelf weg te halen voor je aan de splinter bij de ander begint (Matt.7:4-5).